

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Fair-Play Anlayışlarının İncelenmesi

Zekiye Başaran¹, Rifat Birtek Erdoğan², Yeşim Körmükçü³, Hülya Adalı⁴

¹Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, zekiye.basaran@kocaeli.edu.tr

²Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, rbe.32@hotmail.com

³Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, ysmkormukcu@hotmail.com

⁴Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, hulya.adali@hotmail.com

Geliş Tarihi: 13 Eylül, 2017

Kabul Tarihi: 15 Eylül, 2017

Yayın Tarihi: 30 Eylül, 2017

Öz

Bu çalışmanın amacı; Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin Fair-Play anlayışlarının incelenmesidir. Araştırmanın örneklemini, 2015-2016 yılında Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda okuyan 291'i erkek, 400'ü kadın toplam 691 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu ile Vallerand ve ark. tarafından geliştirilen ve Gülfem Sezen Balçıkanlı tarafından Türkçeye uyarlanan "Çok Boyutlu Sportmenlik Yönelimi Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin yorumlanmasında frekans, yüzde dağılımları ve nonparametrik testlerden Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, katılımcıların sosyal normlarla uyumlu, spordaki sorumluluklara bağlı ve kurallara ve yönetime saygılı oldukları belirlenirken, hakemin yanlış kararlarına ve rakibe karşı kısmen saygılı oldukları tespit edilmiştir. Cinsiyet ile kurallar ve yönetime saygı alt boyutlarında; aktif spor yapma ile kurallara ve yönetime saygı ve spordaki sorumluluklara bağlılık boyutunda istatistiksel olarak ($p < 0,05$) anlamlı bir fark bulunurken, diğer boyutlarda fark saptanmamıştır.

Anahtar kelimeler: Fair-Play, Öğrenci.

An Investigation of the Understanding of Fair Play of Students of School of Physical Education and Sports

Abstract

The aim of the study is to investigate the understanding of fair play of students of School of Physical Education and Sports. The sample is composed of a total 691 participants (291 males, 400 females) who are students at Kocaeli University School of Physical Education and Sports in 2015-2016. Personal information form and the "Multidimensional Sportspersonship Orientation Scale" developed by Vallerand et. al.(1997) and adapted by Gülfem Sezen in Turkish are used as data collection tools in this study. The interpretation of data is based on frequency and percentage distribution and Mann-Whitney U test. According to the results of the study, the subscales of Multidimensional Sportspersonship Orientations Scale showed that participants are oriented to Social Norms, bound to responsibilities in Sports, respectful to Administration, but partially respectful to wrong decisions of referee and to their opponents. Considering the gender, there is a statistically significant difference between the subscales of Respect to Rules and Administration ($p < 0.05$). When the subscales are investigated based on the active sports life of the participants, the subscales of Respect to Rules and Administration and Bound to Responsibilities in Sports show significant differences.

Keywords: Fair-play, Students

Giriş

Fair Play spordaki ahlaktır. Sporunun istediği şeyi meşru yoldan hoş bir rekabet ortamında, rakiplerine zarar vermeden elde etmesi ve seyircinin de aynı bilinçle sportif mücadelede rolünü almasıdır. Kısaca dürüst başarıdır. Kazanmak için her yolun mubah sayılmadığı, hırsın yerini azmin aldığı, hoşgörü duygularının ön plana çıktığı spor anlayışıdır. (Erdemli, 1996).

En yalın anlamıyla adil ve dürüst oyunu vurgulayan Fair Play kavramı, spordaki etik ve estetik niteliklerin geliştirilmesi, erdemli davranışların sergilenmesidir. (Yıldıran, 2005).

Fair-Play genel olarak üç anlam üzerinden şekillenmiştir. İlk olarak “iyi oyun” anlamına gelecek biçimde kullanılmıştır. Sonra “iyi oyunu ortaya koyacak ruh hali ve sporcuya yakışan davranış kalıbı” olarak değerlendirilmiştir. Daha sonraları “iyi oyunun ortaya çıkması için oyuna katılanların yerine getirmek zorunda oldukları davranış ve tutumlarının tümü” olarak değerlendirilmiştir. İlerleyen zamanlarda spor, oyun alanlarında ve sosyal yaşantıda “genel dürüstlüğü” ifade edecek biçimde kullanılmaya başlanmıştır. (Erdemli, 1996).

Bu araştırmada da, spor meslek adamı olarak mezun olacak öğrencilerin hem kendi yaşantılarında uygulayıp örnek olmaları hem de yetiştirecekleri nesillere aktarmaları gereken fair-play algılarını belirlemek ve farkındalık yaratmak amacıyla bu çalışma yapılmıştır. Bunun yanında toplumsal değerler mi sporda fair-play davranışı sergilediği yoksa spor mu toplumsal kurallara daha kolay uyum sağlattığı araştırılmıştır.

Yöntem

Araştırma Grubu:

Araştırmanın evrenini 2015-2016 yılında Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda okuyan 1700 öğrenci, örneklemini ise bunlar içinden random yöntemi ile belirlenmiş 291'i erkek, 400'ü kadın toplam 691 öğrenci oluşturmuştur. Bunların, %36,9'u Öğretmenlik, %19,7'si Spor Yöneticiliği, %25,9'u Antrenörlük, %17,5'i Rekreasyon bölümü öğrencileridir.

Veri Toplama Araçları:

Veri toplama aracı olarak demografik özellikleri içeren kişisel bilgi formu ile Vallerand, Briere, Blanchard ve Provencher tarafından geliştirilen ve Gülfem Sezen Balçıkanlı tarafından Türkçeye uyarlanan “Çok Boyutlu Sportmenlik Yönelimi Ölçeği” kullanılmıştır.

Sosyo-Demografik Özellikler Ölçeği:

Bu ölçek araştırmacılar tarafından hazırlanmış olup, ölçekte katılımcıların, yaşları, cinsiyetleri, bölümleri, kardeş sayıları, aktif spor durumları, anne, baba eğitimleri ve gelir durumları ile ilgili sorular yer almıştır.

Çok Boyutlu Sportmenlik Yönelimi Ölçeği (MSOS)

Vallerand ve arkadaşlarının geliştirdiği Çok Boyutlu Sportmenlik Yönelimi Ölçeği (Multidimensional Sportsmanship Orientations Scale) (MSOS–25) 25 maddeden ve 5 alt boyuttan oluşan 5’li likert tipi bir ölçektir. Orijinal MSOS’un alt boyutlarını; Sosyal Normlara Uyum (örn: Maçı kaybetsem de rakibimi tebrik ederim.), Kurallara ve Yönetime Saygı (örn: Hakem kararlarına uyarım.), Sporda sorumluluklara bağlılık (örn: Maçta çok hata yapsam bile mücadeleyi bırakmam), Rakibe Saygı (örn: Yere düşen rakibimin kalkması için elimi uzatırım.) ve son olarak Negatif Yaklaşımlar (örn: Sporda kupa, madalya ve onurum için yarışırım.) oluşturmaktadır (Balçıklı, 2009 , Alıntı: Vallerand, 1997).

Sezen tarafından Türkçe’ye uyarlanan ölçeğe, geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmıştır. Çok Boyutlu Sportmenlik Yönelimi Ölçeği’nde bulunan 25 madde 5 alt boyuta ait ilk faktör analizi sonucunda “Negatif Yaklaşımlar” boyutunda bulunan 5 maddenin (Madde 5, 10, 15, 20, 25) çalışmadığı gözlemlenmiştir. Yapılan ikinci faktör analizinde çalışmaya bu alt boyut eklenmemiştir. Çok Boyutlu Sportmenlik Yönelimi Ölçeği’nin Türkçe versiyonu 4 alt faktöre ve 20 maddeye sahiptir. Güvenirlik Cronbach Alpha değerleri; Faktör 1 (Sosyal Normlara Uyum) 0,86; Faktör 2 (Kurallara ve Yönetime Saygı) 0,83; Faktör 3 (Sporda Sorumluluklara Bağlılık) 0,91; Faktör 4 (Rakibe Saygı) 0,82 olarak tespit edilmiştir.

Bu araştırmanın Cronbach’s Alpha değeri;

Sosyal Normlara Uyum: ,792

Kurallara ve Yönetime Saygı: ,784

Sporda Sorumluluklara Bağlılık: ,813

Rakibe Saygı: ,823 olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi:

Ölçeklerden elde edilen veriler SPSS 21.0 paket programında analiz edilmiştir. Verilere tanımlayıcı istatistiksel işlemler, frekans ve yüzdeler hesaplamaları yapılmıştır. Verilerin

yorumlanmasında nonparametrik (karşılaştırmalı) testlerden Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.

Bulgular

Bu bölümde, araştırma sonuçlarına ilişkin elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuş ve değerlendirilmiştir.

Tablo 1 Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Bilgilerinin Frekans ve Yüzde Dağılımları

<i>Demografik Özellikler</i>		<i>n</i>	<i>%</i>
<i>Cinsiyet</i>	Erkek	291	42,1
	Kadın	400	57,9
	Toplam	691	100
<i>Yaş</i>	18-22	362	52,4
	23-27	284	41,1
	28-32	40	5,9
	33-37	5	0,6
	Toplam	691	100
	Toplam	691	100
<i>Bölüm</i>	Öğretmenlik	255	36,9
	Spor Yöneticiliği	136	19,7
	Rekreasyon	179	25,9
	Antrenörlük	121	17,5
	Toplam	691	100
<i>Aktif Spor Durumu</i>	Evet	439	63,5
	Hayır	252	36,5
	Toplam	691	100
	Yok	58	8,4
<i>Kardeş Sayısı</i>	1	222	32,1
	2	194	28,1
	3	138	20
	4 ve Üstü	79	11,4
	Toplam	691	100
	Toplam	691	100
<i>Baba Eğitim Durumu</i>	İlkokul	150	21,7
	Ortaokul	171	24,7
	Lise	251	36,3
	Üniversite	119	17,2
<i>Anne Eğitim Durumu</i>	Toplam	691	100
	İlkokul	223	32,3
	Ortaokul	199	28,8
	Lise	203	29,4
<i>Aile Gelir Durumu</i>	Üniversite	66	9,6
	Toplam	691	100
	Alt	55	8
	Orta	542	78,4
<i>Aile Gelir Durumu</i>	Üst	94	13,6
	Toplam	691	100

Öğrencilerin %58'si kadın, %42'ü erkektir. Yaşları çoğunluk olarak 18-27 aralığındadır (%93.5). %63.5'i aktif sporcudur. Çoğunluğun 1-3 kardeşi vardır ve babaları lise (36.3), anneleri ise ilkokul (32.3) mezunudur.

Tablo 2 BESYO Öğrencilerinin Fair-Play Algıları/Davranışları

Maddeler	Beni Tam Olarak Tanımlıyor		Beni Oldukça Tanımlıyor		Beni Kısmen Tanımlıyor		Beni Çok Az Tanımlıyor		Beni Hiç Tanımlamıyor		X	SS
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Sosyal Normlara Uyum												
Maçı kaybetsem de rakibimi tebrik ederim.	381	55,1	164	23,7	106	15,3	16	2,3	24	3,5	1,75	1,025
Bir yenilgiden sonra rakip takım antrenörü ile tokalaşırım	273	39,5	195	28,2	137	19,8	54	7,8	32	4,6	2,10	1,147
Bir yarışmadan sonra rakibimi iyi performansından dolayı kutlarım.	260	37,6	218	31,5	137	19,8	35	5,1	41	5,9	2,10	1,141
Galip geldiğimde bile, kaybeden rakibimin gayretini takdir ederim.	270	39,1	232	33,6	114	16,5	43	6,2	32	4,6	2,04	1,105
Kazansam da kaybetsem de rakibimle tokalaşırım	312	45,2	203	29,4	106	15,3	44	6,4	26	3,8	1,94	1,094
Kurallara ve Yönetime Saygı												
Hakem kararlarına uyarım.	336	48,6	215	31,1	107	15,5	21	3,0	12	1,7	1,78	,934
Oyun kurallarına saygı duyar ve uyarım.	386	55,9	207	30,0	61	8,8	18	2,6	19	2,7	1,66	,942
Yaptığım sporun tüm kurallarına mutlaka uyarım.	337	48,8	226	32,7	81	11,7	32	4,6	15	2,2	1,79	,970
Hatalı karar verdiğinde bile hakeme saygımı kaybetmem..	130	18,8	185	26,8	223	32,3	78	11,3	75	10,9	2,69	1,213
Hakemler dışında, resmi maç/saha görevlilerinin uyarılarını da dinlerim.	264	38,2	238	34,4	121	17,5	43	6,2	25	3,6	2,03	1,064
Sporda Sorumluluklara Bağlılık												
Kaybedeceğimden emin olsam bile maçta elimden gelen çabayı gösteririm.	453	65,6	147	21,3	51	7,4	18	2,6	22	3,2	1,57	,966
Maçta çok hata yapsam bile mücadeleyi bırakmam.	364	52,7	186	26,9	92	13,3	29	4,2	20	2,9	1,78	1,020
Eksikliklerimi gidermek için neler yapacağımı düşünürüm.	354	51,2	232	33,6	60	8,7	23	3,3	22	3,2	1,74	,972
Tüm antrenmanlara katılmak benim için önemlidir	361	52,2	218	31,5	72	10,4	28	4,1	12	1,7	1,71	,930
Antrenmanlarda elimden gelen her şeyi yaparım.	434	62	158	22,9	59	8,5	23	3,3	17	2,5	1,60	,953
Rakibe Saygı												
Yere düşen rakibimin kalkmasına yardım için elimi uzatırım.	405	58,6	174	25,2	65	9,4	23	3,3	24	3,5	1,68	1,012
Eğer elimden gelirse, haksız bir şekilde oyundan atılmak üzere olan rakibimin oyunda kalması için hakemle konuşurum.	180	26	165	23,9	175	25,3	93	13,5	78	11,3	2,60	1,308
Rakibim sakatlandığında, yardım alabilmesi için hakemden oyunu durdurmasını isterim.	382	55,3	189	27,4	72	10,4	22	3,2	26	3,8	1,73	1,025
Rakibim haksız yere cezalandırılırsa bu durumu düzeltmeye çalışırım	183	26,5	219	31,7	155	22,4	77	11,1	57	8,2	2,43	1,223
Rakibim spor malzemelerini unutmuşsa yedeklerimi ona ödünç veririm.	210	30,4	188	27,2	158	22,9	59	8,5	76	11,0	2,43	1,298

Tablo 3 Öğrencilerin Cinsiyete Göre Sportmenlik Puanlarının Karşılaştırılması

Alt Boyut	Cinsiyet	n	x	sd	z	p
<i>Sosyal Normlara Uyum</i>	Erkek	291	1,9643	,81017	-,874	,382
	Kadın	400	2,0025	,78398		
<i>Kurallara ve Yönetime Saygı</i>	Erkek	291	1,8900	,69163	-3,610	,000
	Kadın	400	2,0610	,67929		
<i>Sporda Sorumluluklara Bağlılık</i>	Erkek	291	1,6591	,71212	-,586	,558
	Kadın	400	1,6925	,71877		
<i>Rakibe Saygı</i>	Erkek	291	2,1849	,81776	-,132	,895
	Kadın	400	2,1635	,73806		

Tablo 3'e göre Kurallara ve yönetime saygı alt boyutunda kadınlarla erkeklerin sportmenlik puanları arasındaki fark (,000) anlamlı bulunmuştur ($p < 0,05$). Diğer maddeler arasında fark saptanmamıştır.

Tablo 4 Öğrencilerin Aktif Spor Yapma Durumuna Göre Sportmenlik Puanlarının karşılaştırılması

Alt Boyut	Aktif Spor Yapma Durumu	n	x	sd	z	p
<i>Sosyal Normlara Uyum</i>	Evet	439	1,9745	,77429	-,274	,784
	Hayır	252	2,0071	,83037		
<i>Kurallar ve Yönetime Saygı</i>	Evet	439	1,9485	,70107	2,550	,011
	Hayır	252	2,0595	,66353		
<i>Sporda Sorumluluklara Bağlılık</i>	Evet	439	1,6392	,70569	2,294	,022
	Hayır	252	1,7468	,72904		
<i>Rakibe Saygı</i>	Evet	439	2,1490	,74044	-,691	,489
	Hayır	252	2,2135	,82432		

Tablo 4'e göre Kurallara ve yönetime saygı (,011) ve sporda sorumluluklara bağlılık (,022) alt boyutlarında, aktif spor yapan ve yapmayan öğrencilerin sportmenlik puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Tartışma ve Sonuç

Beden eğitimi ve spor bölümü öğrencilerinin fair-play anlayışlarını incelemek amacıyla yapılan bu çalışmada; uygulamaya katılan öğrencilerin çoğunlukla 18-27 (%93.5) yaş aralığında, bayan (%57.9), 1-3 kardeş (%80.2), orta gelir düzeyinde (%78.4), baba lise (%36.3), anne ilkokul (%32.3) mezunu olduğu görülmüştür. Aktif spor yapan 439 (%63.5) kişi olup, bunların 299'u 1-9 yıldır, 138'i 10-19 yıldır spor yapmaktadır. Aktif sporcu olmayan öğrenci sayısı ise 252 (%36.5) olarak belirlenmiştir.

Öğrencilerin algıları Çok Boyutlu Sportmenlik Yönelimi Ölçeğine göre değerlendirildiğinde; bütün konularda %1.7 ile 11.3 oranında “hiç beni tanımlıyor” şeklinde negatif görüş belirtenler olmasına rağmen büyük kısmının kurallara uyduğu görülmüştür. “Maçı kaybetsem de rakibimi tebrik ederim(%55.1)” ve “kazansam da kaybetsem de rakibimle tokalaşırım (%45.2)” maddelerine “beni tam olarak tanımlıyor” şeklinde belirtmişlerdir. Ayrıca “bir yarışmadan sonra rakibimi iyi performansından dolayı kutlarım” ve “galip geldiğimde bile kaybeden rakibimin gayretini takdir ederim”, “antrenörü ile tokalaşırım” maddelerine “kendilerini tanımladığı” yönünde cevaplandırmışlardır.

Öğrenciler, “kurallara ve yönetime saygı” konusunda; en yüksek “oyun kurallarına saygı duyar ve uyarım” derken (%55.9)” en düşük yüzde ise “hatalı karar verdiğinde bile hakeme saygımı kaybetmem (%18.8)” maddesinde belirlenmiştir.

Sezen’in (2009) “profesyonel futbolcuların fair play’e yönelik davranışları ile empatik eğilim düzeyleri arasındaki İlişki” konulu çalışmasına göre profesyonel futbolcular, fair-play ile ilgili bütün sorularda %1.5 ile 21.5 oranında “hiç beni tanımlıyor” şeklinde negatif görüş bildirmişlerdir. Kurallara ve yönetime saygı göstermeleri en yüksek yüzde alırken hakemin yanlış karar vermesine düşük düzeyde saygı gösterdiği belirlenmiştir. Bu sonuçlar bizim çalışmamızla örtüşmektedir. Hem amatör sporcular hem de profesyonel sporcuların kendilerini her koşulda galibiyete şartladıklarını gösterdiği gibi haksızlıklara karşı da tepkili oldukları söylenebilir.

“Sporda Sorumluluklara Bağlılık” konusunda öğrenciler, “Kaybedeceğimden emin olsam bile maçta elimden gelen çabayı gösteririm (%65.6) ve antrenmanlarda elimden gelen her şeyi yaparım (%62)” maddelerini “beni tam olarak tamamlıyor” olarak cevaplanmışlardır. “Beni oldukça tanımlıyor” seçenekleri olarak en çok tercih edilen maddeler eksikliklerimi gidermek için neler yapacağımı düşünürüm” ve “tüm antrenmanlara katılmak benim için önemlidir” seçenekleri olmuştur. Sezen’in (2009) profesyonel sporcularla (%56.9-%65.4) ve Topan (2011)’in orta öğrenim öğrencileriyle (%64-%84) yapmış oldukları çalışmada da “spordaki sorumluluklara bağlılık” düzeyleri yüksek çıkmıştır. Bu bulgular çalışmamızla paralellik göstermektedir ve sporcuların spordaki sorumluluklarının farkında olduğunun belirtisidir.

Anketin “rakibe saygı” alt ölçeğinde, “yere düşen rakibimin kalkmasına yardım için elimi uzatırım (%58.6)” ve “rakibim sakatlandığında, yardım alabilmesi için hakemden oyunu durdurmasını isterim (%53.3)” seçenekleri öğrenciler tarafından en fazla tercih edilen seçenekler olmuştur. Bununla birlikte “Rakibim haksız yere cezalandırılırsa bu durumu düzeltmeye çalışırım” maddesi de diğer tercih edilen seçenektir. Topan (2011)’in orta öğrenim öğrencileri

ile (%16-%52) ve Sezen'in (2009) profesyonel sporcularla yaptığı çalışmada da benzer sonuçlar görünmesine rağmen profesyonel sporcuların rakiplerine bakışı fair-play açısından daha düşük (%12.3-%35.4) olduğu görülmüştür. Yine Mavi ve Tuncel (2012)'in sporcuların, spordaki hoşgörü kavramına ilişkin algıları konulu çalışmasında da rakibe saygı seçeneğinin (%34.6) düşük oranda olduğu tespit edilmiştir.

Yapılan araştırmada ölçeğin alt boyutları ile cinsiyet arasındaki ilişkiye bakıldığında “kurallara ve yönetime saygı” boyutunda $p<0,05$ düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark (,000) saptanmıştır. Bu anlamlı fark bayan öğrencilerden kaynaklanmıştır. Gürpınar ve Kurşun (2013)'un Basketbolcuların ve Futbolcuların Sportmenlik Yönelimleri çalışmasında da bayanların sportmenlik puanları bütün boyutlarda erkeklerden daha yüksek bulunmuştur. Yapıları gereği bayanların erkeklere oranla daha duygusal bir yapıya sahip olmaları nedeniyle uyumlu, kurallara ve yönetime daha saygılı oldukları düşünülmektedir.

Aktif spor yapan ve yapmayan öğrenciler arasındaki farka bakıldığında, “kurallara ve yönetime saygı” (,011) ile “spordaki sorumluluklara bağlılık” (,022) arasında istatistiksel olarak ($p<0,05$) anlamlı bir fark bulunmuştur. Gürpınar ve Kurşun (2013)'un çalışmasında da kurallara ve yönetime saygı alt boyutunda basketbolcularla futbolcuların sportmenlik puanları arasında anlamlı fark (,043) saptanmıştır. Buradan spordaki kurallara uyumun toplumsal kurallara da uyumu kolaylaştırdığı ancak spor branşlarına göre de değiştiği söylenebilir.

Araştırma sonuçlarına bakıldığında; BESYO öğrencilerinin rakibe ve hakemin yanlış kararlarına karşı daha az fair play davranışı sergilerken, sosyal normlara uyumlu, kurallara ve yönetime saygılı ve spordaki sorumluluklara bağlı oldukları görülmüştür. Cinsiyet açısından “kurallara ve yönetime saygı” boyutunda; aktif spor yapma durumuna göre, “kurallara ve yönetime saygı” ile “spordaki sorumluluklara bağlılık” arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Diğer boyutlarda fark saptanmamıştır.

Öneriler

Bu araştırmada sadece BESYO öğrencilerinin fair play kavramına ilişkin görüşleri alınmıştır. Spor Felsefesi ve Olimpizm dersi alan ve almayan öğrencilerin karşılaştırılması yapılabilir. Bunun yanında bu dersi almadan ve aldıktan sonra da ne tür düşünüş ve davranış değişikliği olduğu karşılaştırılabilir. Ders içeriği buna göre şekillenebilir.

Spora ve sporculara yön verecek, geleceğin meslek adamları olan BESYO öğrencilerine fair-Play anlayışını destekleyecek eğitimlerle birlikte uygulamalarında öğretimi sağlanabilir.

Özellikle amatör spor kulüpleri başta olmak üzere fair play anlayışı bütün kulüplerde sporculara, antrenörlere ve yöneticilere de verilmelidir. Böylece spordaki saygısızlık, hoşgörüsüzlük, anlayışsızlığın yol açtığı şiddetin boyutu azaltılabilir, onların kişilik gelişimine katkıda bulunulabilir.

Tüm okullarda fair play kavramının sadece sporla sınırlı olmayıp, bir yaşam biçimi olduğunu vurgulayacak eğitim modeli hazırlanabilir.

Kaynakça

Erdemli, A. (1996). “İnsan, Spor ve Olimpizm” Sarmal Yayınevi, İstanbul.

Gürpınar, G., Kurşun, S. (2013). Basketbolcuların ve Futbolcuların Sportmenlik Yönelimleri. *Mediterranean Journal of Humanities*. III (1): 171-176. doi: 10.13114/MJH/20131660

Mavi, S., Tuncel, S.D., (2012). Sporcuların ‘Sporda Hoşgörü’ Kavramına İlişkin Algıları’. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 2012, X (4) 125-129.

Morgan, W.J., Meier, K.V., Schneider, A.J. (Editörler). (2001). *Ethics in Sport*. USA: Human Kinetics.

Sezen-Balçıkanlı, G. (2009). *Profesyonel Futbolcuların Fair Play’e Yönelik Davranışları İle Empatik Eğilim Düzeyleri Arasındaki İlişki*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

Topan, A. (2011). *Orta Öğretim Kurumlarında Okullar Arası Futbol Müsabakalarına Katılan Öğrencilerin Fair Play Anlayışlarının Kulüp Deneyimlerine Göre İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Vallerand RJ, Briere NM, Blanchard C, Provencher P. (1997). Development and Validation of the Multidimensional Sportspersonship Orientations Scale. *Journal of Sport & Exercise Psychology*. 19(2) 197-206.

Yıldıran, İ. (2005). Fair Play Eğitiminde Beden Eğitiminin Rolü. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 5 (1) s.3-16.